

de regio. Langzaam maar zeker was men op weg gegaan om uiteindelijk één gemeente te worden, de gemeente Westland.

De inwoners waren over het algemeen zeer trots op hun regio. Een regio van harde werkers, de grondleggers van de Westlandse tuinbouw. Men had het lef om voortdurend nieuwe wegen te verkennen om de tuinbouwproducten te kunnen verbeteren en te verhandelen. In de handel bestonden geen grenzen, in het dagelijks leven waren die er wel. Er was een soort angst voor alles wat niet Westlands was, dat kon men maar beter buiten de deur houden. Handel drijven buiten de regio was natuurlijk belangrijk, maar daar moest het dan wel een beetje bij blijven.

De tuinbouw kende mooie tijden en er waren soms tijden van crisis. Na de Tweede Wereldoorlog lag Nederland behoorlijk op zijn gat en alles moest weer opgestart worden. Dat had even tijd nodig, maar het zat de tuinbouw aardig mee. Al vrij snel na de oorlog kon men weer tuinbouwproducten exporteren naar Duitsland. Het telen van tomaten bleek te voldoen aan een stijgende vraag uit binnen- en buitenland. Steeds meer tuinders stapten over op de teelt van tomaten in een glazen kas. Het Westland werd dus zoals gezegd omgebouwd tot de 'Glazen Stad'. Er was steeds meer behoefte aan sla, komkommers en paprika's. En langzaam maar zeker begon de teelt van bloemen interessanter te worden. De productie van de Westlandse druif nam juist weer af, de druiven werden uit andere landen geïmporteerd.

Toen Europa zich steeds meer begon te verenigen sloot dat wel aan bij het denken over samenwerken in de tuinbouw, bijvoorbeeld in de veiling- en teeltverenigingen.

Groei was natuurlijk mooi, dan heb je wel meer grond en personeel nodig. De behoefte aan grond botste met de behoefte aan meer woningen. Het tekort aan woningen was in de decennia na de oorlog het grootste vraagstuk in Nederland. In de jaren zestig was het vinden van personeel een ander vraagstuk, het gevolg was dat de lonen flink begonnen te stijgen, een flinke extra kostenpost voor de ondernemers. Die gingen op zoek naar goedkopere arbeidskrachten en vonden die in het buitenland, de gastarbeiders. Steeds minder Nederlanders en dus ook Westlanders wilden nog in de kassen werken.

In de jaren zeventig waren de uitdagingen alleen maar groter geworden. De prijzen voor de energie stegen flink en de concurrentie uit het buitenland nam toe.

Steeds meer tuinders stapten over naar de bloemen- en plantenteelt. Door de komst van de substraatteelt was een tuinder niet meer gebonden aan de grond, men kon overal in Nederland, in de wereld, tomaten of andere groenten kweken. Voor de mensen die hun ogen niet in hun zak hadden zitten was het duidelijk, het Westland verloor zijn rol van producent van groenten, de regio werd meer een kennisgebied voor de moderne tuinbouw.

Na ongeveer een jaar verkering kwamen Ben en Wies tot de conclusie dat niets een huwelijk in de weg kon staan, ze waren er helemaal klaar voor. Op 18 mei 1982 was het groot feest in de zaal boven de 'De Ouwe Droog'. Veel proosten, een schunnig ABC, een eerste dans, de polonaise lopen en heel veel bier drinken. Het hoorde bij de tijd, het hoorde bij de regio. Toen Ben en Wies thuis kwamen van het huwelijksfeest hadden de vrienden van Ben een 'geintje' uitgehaald. Ze hadden het hele huis vol gezet met lege bierflesjes en de deksel van de watermeter gehaald. Gelukkig had Wies het in de gaten, ze vielen zichzelf net niet te pletter. Ze waren uren bezig met het opruimen van de flesjes. Ben vond het schitterend en Wies was woest, ze kon er absoluut niet de humor van inzien.

Na het huwelijk zaten Ben en Wies al weer snel in het dagelijkse ritme van de tomatenteelt en de bakkerij. Een jaar later werd Alex dus geboren en de ouders waren dolblij, opa en oma de Graaf waren eveneens dolblij. Alex was een huilbaby en Wies probeerde bij een huilbui haar kindje tot rust te wiegen. Ben gaf het kind liever een speen met een beetje waterige whisky, daar werd het kindje toch ook rustig van? Toen Alex zichzelf leerde kruipen en de wereld om zich heen met zijn handjes en voetjes begon te ontdekken, ontstond er tussen Ben en Wies een verschil in benadering van het kind. Ben vond alles best wat Alex deed, terwijl Wies probeerde Alex te begeleiden in zijn ontdekkingstochten. Toen Ben een keer 's avonds thuis was, in plaats van met zijn vrienden rond te hangen bij de voetbal of in de kroeg, zag Wies de kans schoon voor een gesprek.

"Zeg Ben, kunnen we het eens hebben over hoe wij als vader en moeder met Alex omgaan?"

"Hè, wat zeg jij nou? Doe eens niet zo eng. Het gaat toch best zo, of wil je van iets een probleem gaan maken wat er niet is?"

"Is er een gesprek mogelijk of is er geen gesprek mogelijk?"

"Jij moet Alex aanpakken zoals jij dat denkt te moeten doen en ik doe

het op mijn manier. Die is overigens veel beter, je moet het ventje gewoon zijn gang laten gaan. Let op mijn woorden, dan komt alles goed.”

“Ja, ja, dat denk jij dus. Volgens mij is het beter om samen een manier te bedenken. Dat Alex het gevoel krijgt dat wij met één mond praten. Als we het ergens oneens over zijn, dan kan dat hè. Alex moet daar echter niets van merken. Verschillen van inzicht bespreken we samen, dat lijkt me veel beter. Ja toch?”

“Nee toch. Ik wil Alex alle ruimte geven en alleen als hij voor mij te ver gaat, dan grijp ik in. Begrijp je dat?”

“Nee, dat begrijp ik niet Ben, want volgens mij moeten er hele gekke dingen gebeuren, voordat het voor jou te ver gaat. Een kind heeft ons nodig om vertrouwen te krijgen en om af en toe de grenzen aan te geven.”

“Mijn moeder heeft mij alle ruimte gegeven en ik ben er toch niet minder van geworden, of wel soms?”

“Nou, het is maar hoe je het bekijkt. Je vader is op jonge leeftijd overleden en je moeder is overleden toen je zeventien was, dat is nog niet zo heel lang geleden. Wat waren het eigenlijk voor mensen, je ouders?”

“Mijn vader heb ik niet gekend, hij stierf toen mijn moeder zwanger van me was, ik heb dus geen herinneringen aan die man. Mijn moeder was een best mens, ze zorgde goed voor me, ze zei alleen zelden iets. Ze was meestal in zichzelf gekeerd”

“Hm, waar liggen ze eigenlijk begraven?”

“Op het kerkhof bij de Geestweg en daar liggen ze best.”

“En je moeder gaf je dus nooit grenzen aan? Ze werd nooit boos op je?”

“Ze keek wel uit. Ik had altijd wel een weerwoord.”

“Je hebt me zoveel verteld over de streken die je hebt uitgedaald, die gingen soms toch over de normale grenzen heen, ja toch?”

“Wat nou? Ik heb een paar keer iets gestolen, een paar vechtpartijtjes en wat klachten van school en de burens. Dat stelt toch niets voor, het heeft me gemaakt wie ik ben. Of is dat niet goed genoeg of zo?”

“Het is prima, Ben.”

Het was Wies al eerder opgevallen dat Ben min of meer blokkeerde als de gesprekken teveel op het gevoelsniveau kwamen, dan werden de reacties bot en plat. Wies en Ben zaten vaak op één lijn, alleen over de opvoeding van Alex kwamen ze er niet uit. Om niet te botsen met het sterke en dominante karakter van Ben begon Wies de gesprekken te ontwijken. Het